

Za ljudi
in Slovenijo

Sindikat občinskih redarjev Slovenije
Žolgarjeva ulica 6
2310 Slovenska Bistrica

11. oktober 2024

Državni zbor Republike Slovenije
Poslanske skupine DZ RS
Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo

Zadeva: **Predlog Sindikata občinskih redarjev Slovenije za amandma Odbora k predlogu Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS, EPA 1726-IX), druga obravnava**

Spoštovana predsednica Odbora, spoštovane poslanke in poslanci.

V Državnem Zboru je v zakonodajnem postopku predlog Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS, EPA 1726-IX), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada RS in sicer v drugi obravnavi na Odboru za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo. Ta v 117. členu določa, da se dodatek za stalnost javnim uslužbencem oziroma uradnikom s posebnimi pooblastili, pod pogoji, določenimi v področnih zakonih, po začetku izplačila plač v skladu s tem zakonom določi v enakem odstotku, kot je določen za dodatek za delovno dobo.

V SORS poudarjamo, da so občinski redarji na podlagi Zakona o občinskem redarstvu pooblašene uradne osebe in uradniki s posebnimi pooblastili, ki bi jim dodatek za stalnost moral pripadati, vendar do dodatka za stalnost niso upravičeni zgolj zato, ker ta ni opredeljen v zakonu. Pravni razlogi, da občinski redarji do predmetnega dodatka za stalnost niso upravičeni, ne obstajajo. V SORS menimo, da gre za protipravnost, ter neupravičenost občinskih redarjev do dodatka za stalnost vsebuje elemente protiustavnosti. S tem so občinski redarji v diskriminatornem položaju v primerjavi z ostalimi pooblaščenimi uradnimi osebami, ki so do dodatka za stalnost upravičeni, zato je takšno anomalijo in protipravnost potrebno nujno odpraviti.

V SORS vam v nadaljevanju pošiljamo predloge amandmajev z obrazložitvijo in pobudo za vložitev priloženih amandmajev, za katere menimo, da predstavljajo rešitev protipravnega ter po našem mnenju protiustavnega položaja občinskih redarjev pri upravičenosti do dodatka za stalnost in vključenosti v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.

- **V predlogu Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), EPA 1726-IX se za 117. členom doda nov 117. a člen, ki se glasi:**

117. a člen
(dodatek za stalnost občinskih redarjev)

(1) Občinskim redarjem, ki opravljajo naloge občinskega redarstva iz 5. člena Zakona o občinskem redarstvu ter imajo opravljen predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v

prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in za uporabo pooblastil občinskega redarja, pripada dodatek za stalnost.

(2) V delovno dobo za določitev dodatka za stalnost se vštevata tudi delovna doba s statusom pooblaščenih uradnih oseb pri drugih delodajalcih.

Obrazložitev:

S tem členom se v zakonsko besedilo vnaša nov 117. a člen, ki ureja pravico občinskih redarjev, ki so pooblaščenih uradnih oseb ter uradniki s posebnimi pooblastili, do dodatka za stalnost. Predlagani novi člen odpravlja anomalije, zaznane v praksi od sprejetja Zakona o občinskem redarstvu, ki ne vsebuje določbe o dodatku za stalnost za občinske redarje. S tem se odpravlja ustavnopravna spornost položaja občinskih redarjev, ki kot edini uradniki s posebnimi pooblastili in pooblaščenih uradnih oseb do dodatka za stalnost niso upravičeni, ter se tako uredi njihov delovnopравни status. Kot pogoj za upravičenost do dodatka za stalnost za občinske redarje se predpiše že zakonsko določene pogoje za pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva, in sicer, da imajo opravljen predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in za uporabo pooblastil občinskega redarja.

Predlagana določba predstavlja le nadaljnjo izpeljavo veljavne zakonske ureditve tudi v segmentu ustreznega finančnega ovrednotenja zakonsko določenega statusa občinskih redarjev, pri čemer predlagana ureditev ne posega v sistemsko ureditev, kot izhaja iz uslužbenske in plačne zakonodaje. Iz prvega odstavka 52. člena ZSPJS izhaja, da upravičenost do dodatka za stalnost in vključenost v dodatno obvezno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev oziroma uradnikov s posebnimi pooblastili ureja področna zakonodaja.

- **V predlogu Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), EPA 1726-IX se doda nov 117. b člen, ki se glasi:**

117. b člen

(obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje za občinske redarje)

(1) Javne uslužbenke, ki opravljajo naloge pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva, delodajalec obvezno dodatno pokojninsko zavaruje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, delodajalec v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest določi, da je za delovno mesto občinski redar vključenost v poklicno zavarovanje obvezna.

Obrazložitev:

Bistvena značilnost obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (ODPZ) oziroma poklicnega zavarovanja je v tem, da za zaposlene, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, tako zavarovanje zagotovi delodajalec. Poklicno zavarovanje predstavlja obvezno vključenost in plačevanje prispevkov delodajalcev, ki se zbirajo na osebnih računih zavarovancev. Na podlagi zbranih sredstev, po izpolnitvi pogojev, zavarovanci, pridobijo pravico do poklicne pokojnine ter druge pravice iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). V poklicno zavarovanje morajo biti vključeni zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati. V to kategorijo sodijo vse uniformirane pooblaščenih uradnih oseb, razen občinskih redarjev.

Pri opravljanju nalog občinskega redarstva vsekakor gre za opravljanje posebno težkega in zdravju škodljiva dela, in ga po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati. V 282. členu ZPIZ-2 je določeno, da se z zakonom lahko določijo nova delovna mesta, na katerih se zavarovanci vključijo v obvezno dodatno zavarovanje v primerih, ko je uspešno opravljanje dejavnosti omejeno z določeno starostjo, ker gre za dela v tistih poklicih, v katerih fiziološke funkcije organizma zaradi narave in teže dela v tolikšni meri pešajo, da delavcu onemogočajo nadaljnje uspešno opravljanje iste poklicne dejavnosti po dopolnitvi določene starosti. Glede na dejstvo, da so v ODPZ vključene vse uniformirane pooblaščenice uradne osebe razen občinskih redarjev, je potrebno to pravico določiti tudi za občinske redarje. V SORS menimo, da gre v nasprotnem za določene okoliščine, ko je poklic občinskega redarja v enakih ali podobnih situacijah obravnavan manj ugodno kot druge pooblaščenice uradne osebe, kar nesporno predstavlja diskriminacijo, ki jo prepoveduje Ustava RS in mednarodni pravni akti.

Glede na vse navedeno smo v SORS prepričani, da je delovno mesto občinski redar povsem primerljivo in sorodno z ostalimi pooblaščenimi uradnimi osebami. Iz mnenja Ministrstva za javno upravo (št. 1002-1444/2021/2 z dne 30. 8. 2021), ki pojasnjuje primerljivost in sorodnost delovnih mest izhaja, da je vsebina in obseg pooblastil policistov, carnikov in pravosodnih policistov sicer različna, vendar pa se na vseh teh delovnih mestih opravljajo uradniške naloge, torej javne naloge, ki so v konkretnem primeru povezane z izvajanjem oblasti (izvrševanje posebnih pooblastil in odgovornosti). V tem smislu, in ob upoštevanju dejstva, da gre za delovna mesta v istem tarifnem razredu, so ta delovna mesta po našem mnenju tudi primerljiva delovna mesta. **V SORS smo absolutno prepričani, kot zgoraj pojasnjeno, da v to kategorijo spadajo tudi občinski redarji, zato je primerljivo potrebno urediti tudi pravice iz delovnega razmerja.**

Spoštovane poslanke in poslanci.

V smeri zavarovanja pravic in interesov občinskih redarjev, predvsem v luči odprave protipravne in po našem mnenju protiustavne ureditve glede upravičenosti občinskih redarjev do dodatka za stalnost in vključenosti v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, vas v SORS pozivamo, da amandmaja, ki sta usklajena tudi z občinskimi reprezentativnimi delodajalskimi združenji, podprete.

Menimo, da naš predlog pravično naslavlja odprto vprašanje glede dodatka za stalnost in vključenosti v ODPZ za občinske redarje ter je skladen s pravno ureditvijo, predvsem pa odpravlja diskriminatorno obravnavo občinskih redarjev v primerjavi z ostalimi pooblaščenimi uradnimi osebami, zato je takšno anomalijo in protipravnost potrebno nujno odpraviti.

S spoštovanjem,

Matjaž Frangež
predsednik

Poslano:

- naslovníkom, - po elektronski pošti